

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Hensigten med dette lovforslag er især at skabe grundlaget for at gennemføre forskellige effektiviseringer i forhold til asylsagsbehandlingen, herunder i *Flygtningenævnet*.

Det foreslås således, at nævnets sammensætning ændres, således at nævnet i fremtiden altid vil blive sammensat af 5 medlemmer, og ikke som i dag af enten 3 eller 7 medlemmer. Dermed bliver den gældende, yderst usmidige og ressourcekrævende visitering af sager til henholdsvis 3- og 7-mandsnævn afskaffet. Endvidere foreslås der en række andre lovgivningsmæssige og administrative tiltag med henblik på at effektivisere sagsgangene i *Flygtningenævnet*.

Der vil med disse forslag ikke blive slækket på de fundamentale retssikkerhedsmæssige garantier, der gælder for *Flygtningenævnets* arbejde. Nævnet vil således fortsat være et uafhængigt, kollegialt organ med en dommer som formand; og de retsgarantier, der følger af mundtlighed og advokatbeskikkelse, vil fortsat eksistere.

Som opfølgning på *Per Sørensen-udvalgets 3. delbetænkning*, der blev afgivet den 23. februar 1995, stilles der endvidere forslag vedrørende overførsel af opgaven med at afhøre asylansøgere fra politiet til Direktoratet for Udlændinge (»civilisering af afhøringsopgaven i asylsager«). Det foreslås endvidere, at der som en forsøgsordning foreløbigt for 3 år gives Dansk Flygtningehjælp adgang til at yde rådgivning til asylansøgere, inden der er truffet afgørelse efter udlændingelovens § 48, stk. 2, om, hvorvidt de pågældende skal afvises eller tillades at opholde sig i Danmark under asylsagens behandling.

Som opfølgning på anbefalingerne i Finansministeriets rapport over *turnusundersøgelse af Direktoratet for Udlændinge*, der blev afgivet i oktober 1994, og på baggrund af de igangværende overvejelser i en ekspertarbejdsgruppe vedrørende Direktoratet for Udlændinges opgaver foreslås det – ud over den ovennævnte civilisering af politiets afhøringsopgave i asylsager – at indenrigsministeren bemyndiges til at

udlægge afgørelseskompetencen i visse sager vedrørende opholds- og arbejdstilladelser fra Direktoratet for Udlændinge til andre myndigheder (statsamtterne). Endvidere vil politiets ekspeditionsopgaver i forbindelse med ansøgninger om opholds- og arbejdstilladelser på baggrund af ekspertarbejdsgruppens overvejelser kunne blive overført til statsamtterne.

Indenrigsministeriet vil samtidig gennemføre en omstrukturering af Direktoratet for Udlændinge, hvorved der vil ske en fastholdelse og styrkelse af den ekspertise og sagkundskab, som direktoratet besidder i dag, med henblik på, at Direktoratet for Udlændinge fremtidig bliver rådgivende for Indenrigsministeriet i indvandrer- og flygtningespørgsmål.

Endvidere foreslås der fastsat bestemmelser om *frihedsberøvelse* af asylansøgere, hvis ansøgninger er eller forventes udtaget til behandling i den særlige hasteprocedure for visse åbenbart grundløse asylansøgninger. Disse regler er udformet således, at der tages fuldt hensyn til de pågældende asylansøgers retssikkerhed, idet der er adgang til domstolsprøvelse af de af politiet iværksatte frihedsberøvelser.

De i dette lovforslag foreslåede effektiviseringstiltag skal ses i sammenhæng med den tiltrængte større effektivisering og smidiggørelse af sagsbehandlingen på udlændingeområdet – herunder navnlig asylområdet – som Indenrigsministeriet iværksatte efter regeringsdannelsen i januar 1993.

Ved *lov nr. 421 af 1. juni 1994* om ændring af udlændingeloven og lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. gennemførtes således en ændring af udlændingeloven, der indebar en række forskellige opstramninger i asylsagsbehandlingen.

Baggrunden herfor var, at nye tilvejebragte oplysninger om den aktuelle sagsbehandlingstid i asylsager viste, at den samlede sagsbehandlingstid i sager, hvor der var meddelt afslag på asyl efter normalprocedure og eventuelt tillige på en ansøgning om humanitær opholdstilladelse, og hvor tiden til behandlingen af eventuelle genoptagelsesbegæring og klager til Folketingets Ombudsmand var medregnet, ikke holdt sig inden for den målsætning om en sam-